

Alkotás Point Budapest, XII., Alkotás utca 48–50.

Generáltervező: Építész Stúdió Kft.

Építész felelős tervezők:

Keller Ferenc, Hőnich Richárd,
Cságoly Ferenc (Építész Stúdió Kft.)

Építész munkatársak: Szabó László,
Szendrei Zsolt, Tündik Ferenc
(Omega Design Bt.)

Fialovszky Tamás, Ivanics Éva,
Sajtos Gábor, Csikós Bálint
(Építész Stúdió Kft.)

Tartószerkezet felelős tervezők:

Volkai János, D. Hetesi Lilla (TM
Janeda Kft.)

Épületgépész felelős tervező:

Oltvai András (Oltvai Gépész
Stúdió)

Elektromos felelős tervező:

Kun Gábor (HungaroProjekt
Mérnökiroda Kft.)

Épületszerkezet felelős tervező:

dr. Becker Gábor (ADECO Kft.)

Környezet-kert tervező:

Karády Gábor (LAND-A Kft.)

Közmű tervezők:

Antosikné Magay Hanna, Ko-
vács Ernő (Főmterv Rt.)

Akusztikus tervező:

Kotschy András (Kotschy Bt.)

Környezetvédelem:

Bite Pálné – Weiner László
(Vibrocomp Kft. – Toppedion
Kft.)

Tűzvédelmi szakértő:

Gombik Károlyné (BO-SEC Bt.)

Napvédelem:

Majoros T. András

Közlekedés tervező:

Rhorer Ádám (Közlekedés Kft.)

Beruházó:

AIG/Lincoln Kft.

Generálkivitelező:

ERA Építő Rt.

Fotó: Polgár Attila és Batár Zsolt

Építészeti koncepció

Helyszín

A helyszín Budapest déli-nyugati ka-
puja, a BAH-csomópont közelében, az
Alkotás utca mentén. A telket három
utca határolja: nyugatról az Alkotás ut-
ca, délről a Csörsz utca és keletről a
Győri út, az északi oldalon pedig a
Sportkórházzal határos.

A telken elhelyezkedő korábbi kap-
csolóállomás az új épületegyüttesen
kívül, a Győri út felőli oldalon a felszín
alatt került elhelyezésre.

Városkapu

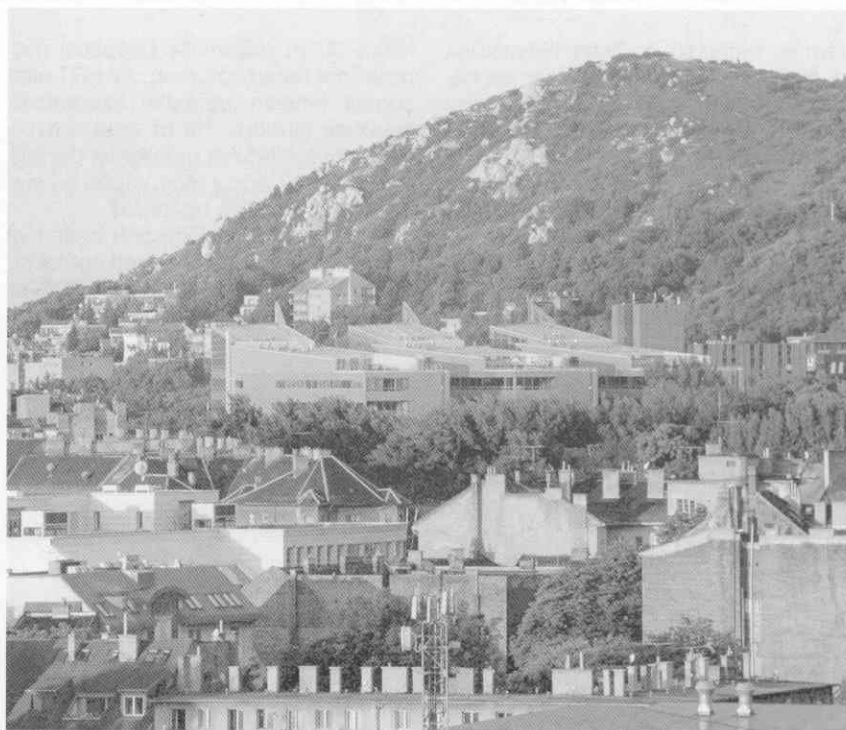
Délről és nyugatról – a Dunántúlról –
érkezők a nagyvárossal először és
igazán a BAH-csomópontnál találko-
znak. A rendszeres közlekedési dugó-
val küszködő felüljárós csomópont a
nagyváros negatív jelképe. A pozitív
jelkép – az érkezőket fogadó 'városka-
pu' – eddig hiányzott ezen a helyen.

A BAH-csomóponttól erősen emel-
kedő Alkotás utca a Csörsz utcánál ér
fel a dombtetőre. Az Alkotás utca
szemközti sarkán felépült a MOM üz-
letközpont, a mellette sorakozó iroda-
tornyokkal.

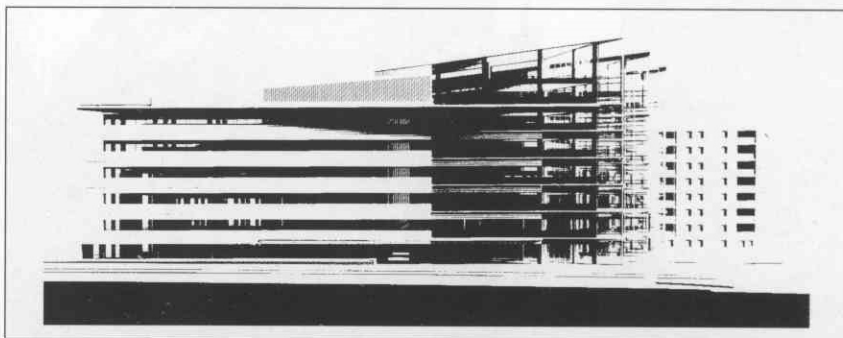
Az Alkotás Point hármas tagolású
tömbje a BAH-csomópont felé össze-
sűrűsödik, három függőleges üveg-
pengében koncentrálnak. Ez az erőt
sugárzó harminc méter magas – éjsza-
ka kivilágított – 'vonalkód' a nagyváros
jelképe, a szimbolikus városkapu.

Beépítés

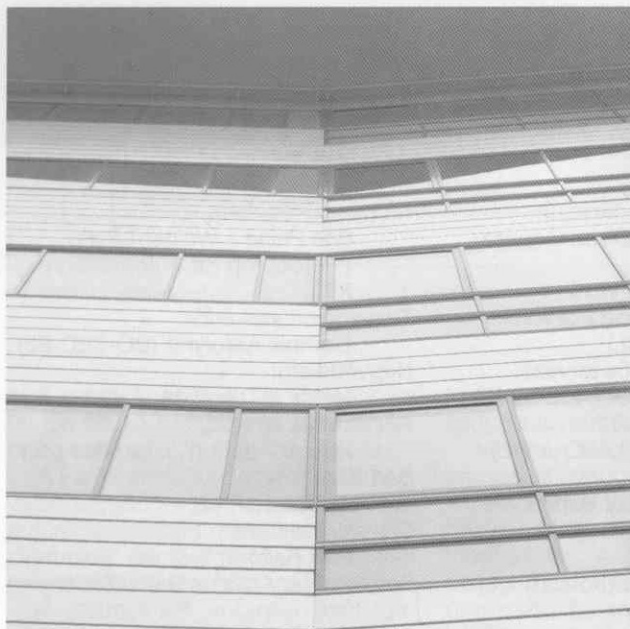
A Sportkórház zöldben úszó telepsze-
rű beépítését folytatva és kicsit sűrítve

1. ábra: Hátterben a Sashegy

2. ábra: A homlokzat dinamikáját kifejező grafika

3. ábra: Alkotás utcai homlokzat részlete

4. ábra: Főbejárat éjszaka

hármastagolású épületet helyeztünk el. Az Alkotás utcával párhuzamos három hosszanti szárnyat középen egy alacsonyabb keresztcsárny kapcsolja össze.

Az épület a felszín felett földszint plusz ötszintes, a Csörsz utca felé hat, majd a csúcsnál hétszintessé emelkedik. A felszín alatt egy gépészeti szint és két parkoló szint helyezkedik el. Az RRT a telek északi felére 21 m, a déli

felére 30 m maximális beépítési magasságot határozott meg. Az RRT által sugallt hirtelen ugrásnál szerencsésebbnek tartottuk, ha az épületegyüttes 21 m-ről indulva emelkedik dél felé úgy, hogy a Csörsz utcai végén éri el a 30 m-es maximális beépítést.

A megengedett földszinti beépítési mértékhez képest a tervezett épület kisebb, a lehetséges 50% helyett 40%-ot építettünk be, így lehetővé vált a mini-

málisan előírt 30% helyett 38% zöldfelület biztosítása.

Beépítési adatok

a telek területe: 9.883 m²
 a telek beépítettsége felszín felett:
 $3.955 \text{ m}^2 = 40\%$ (megengedett: 50%)
 szintterületi mutató: 2,5 (megengedett: 2,5)
 az épület bruttó szintterülete a felszín felett: 24.708 m² (megengedett: 24.708 m²)
 a telek legnagyobb beépítettsége a felszín alatt: $5.966,78 \text{ m}^2 = 60,4\%$ (megengedett: 62,5%)
 az épület bruttó szintterülete a felszín alatt: 15.872 m²
 az épület bruttó szintterülete a felszín alatt és a felszín felett összesen: 40.580 m²

Funkció

Az épület állandó üzemeltetővel működő bériróda. Alatta 400 férőhelyes parkoló található, mely a Győri útról érhető el. Ugyancsak a Győri út felől történik a gazdasági kiszolgálás. Az irodaház főbejárata a Csörsz utcáról nyíló első udvarban van, innen a három szárnyat összekötő keresztirányban elnyúló üvegezett átriumos előcsarnokon keresztül lehet a szárnyak közlekedőmagjait elérni. Alternatív bejáratot alakítottunk ki a második udvar fölött vezetett acélszerkezetű híd révén.

Az épületegyüttest a három hosszanti szárny közepén lévő három közlekedőmag szolgálja ki. A közlekedőmagokban 3 lift, füstmentes lépcsőház, kétnemű WC-csoport, elektro-

5. ábra: Üvegpenge részlete

mos szekréynysor és a gépészeti aknák találhatók.

Az Alkotás utcai hosszanti szárny földszintjén bankfiók létesült, önálló bejárással az Alkotás utcáról.

Ütemezés

Az épület egymást gyorsan követő két ütemben valósult meg. Az első ütemben elkészültek a felszín alatti szintek, a felszín felett pedig az Alkotás utcai és a középső hosszanti szárny, valamint az ezeket összekötő első keresztszárny. A második ütemben a Győri úti hosszanti szárny és a második keresztszárnyal vált teljessé az épületegyüttes.

Homlokzati megjelenés

Az épületegyüttest a vízszintes tagolás jellemzi. Fémlemezzel burkolt sávok váltják az ablaksávokat. A sávozás ritmusa a tájolás függvényében változik. A nyugati homlokzatokon – pl. az Alkotás utcain – vékonyabbak, a déli és keleti homlokzatokon magasabbak az ablaksávok. A homlokzatburkolat fémes színű metálszemcsés festékkel porozott alumínium lamellákból készült.

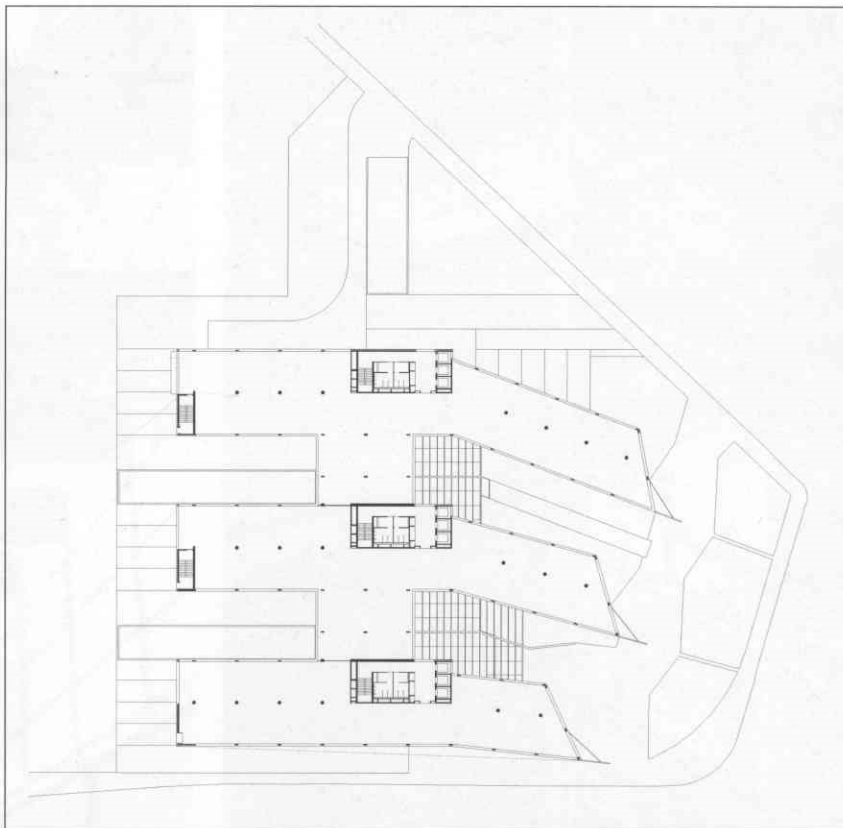
Az épület horizontalitását erősítik a homlokzat részletmegoldásai is. A sávok fémlemezburkolatot finoman tagolva a festésirány váltása jelzi a födémek sávját, ez azonban csak igen ritkán, bizonyos fényviszonyok mellett érzékelhető, ilyenkor a homlokzaton fényes csíkok jelennek meg a födémek vonalában.

A nyílászárók vízszintes bordái a fémlemezburkolattal megegyező színű metálszemcsés porozott felületkezelést kaptak, viszont a függőleges ablakosztó bordák matt fekete színükkel inkább az üvegsávokba olvadnak. A nyílászárókba a megfelelő hővédelmet biztosító, enyhén zöldes, a lehető legkevésbé tükröző hatású üvegszerkezet kerül.

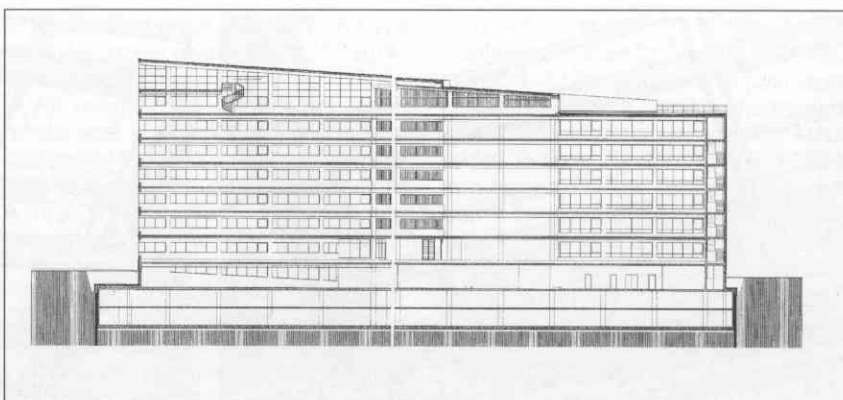
A Csörsz utcai spiccekhez közeledve egyre légiesebb válik a homlokzat, a fémlemez sávokat parapetüveg sávok váltják, hátoldalukon a fémlemezhez közeli szürke színű felületkezeléssel, mögöttese rejtve a szintek közti tűzgát miatt szükséges vasbeton mellvéd. A spiccek könnyed, átlátszó üveg-acél szerkezete egy-egy harminc méter magas élben végződik. Éjszaka a sötétbe olvadó épületből szinte csak a három világító függőleges csík jelenik meg.

A hármas liftblokkok szélső liftje olyan értelemben vett látványlift, hogy a kabin hátsó oldala és a liftakna hátsó fala teljes magasságban üvegezett. Így a szárnyak között a 'kanyonban' emelkedve különleges vizuális élményben van része az utazónak.

Hönlisch Richárd – Keller Ferenc

6. ábra: Általános szint alaprajza

7. ábra: Hosszmetszet

Épületszerkezetek

Homlokzat

Az épület megjelenését a homlokzati szerkezetek jelentősen befolyásolják.

Az eredetileg Rheinzink-ből tervezett homlokzati fémlemez burkolat porozott alumínium lemezből készült. Ennek túlnyomó része vízszintes sávok kialakítású, a táblák az épület 7,50 méteres modulrendszeréhez illesz-

kednek, toldásaik takartak. A födém-sávok hangsúlyozására magasabb szalagokat alakítottunk ki. (8. ábra))

A homlokzat ablakainak nagyobb része fix üvegezésű, függőfal profilból készült. A vízszintes borda üvegszorítója alumínium színűre porozott nyitott „U” alakú, hangsúlyos, szerke-

8. ábra. A homlokzat részlete: átfordulás a sarkon

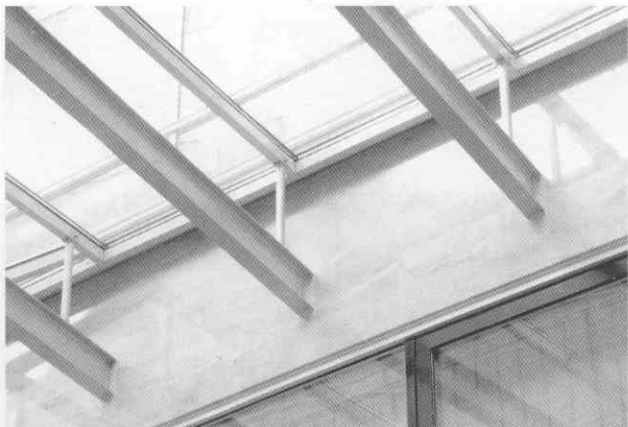
9. ábra. Előtető az Alkotás utcai homlokzaton

10. ábra. Az átrium bejáratí nézete

11. ábra. Az átrium üvegteteje

12. ábra. Az üvegtető csatlakozása az épület falához

zeti hatású. A függőleges bordát szereltük volna teljesen eltüntetni. A folyamatos „üvegszalag” jellegű megjelenést eredményező szilikonos fugák kialakításának szerkezeti következménye, hogy mivel a napsugárzásnak kitett lesz a hőszigetelő üvegtábla ragasztása, az csak UV-álló szilikonból, a külső üvegtábla pedig edzett üvegből készülhet. Ezt a nem jelentéktelen többletköltséget a beruházó nem vállalta, ezért a függőleges fugák nem szilikonnal, hanem kis kiállású, matt fekete profilokkal készültek (a gépkecsai karosszériaikon megszokott optikai hatás elérése érdekében).

Előtető

Az Alkotás utcai homlokzaton a földszint felett (a homlokzat törése miatt) változó mélységű, acél bordákra helyezett üvegezett előtető készült. („9”. ábra) A szerkezet burkolatsík alatti adapter elemekből és a burkolaton keresztül erre rögzített bordákból áll. A bordák és az adapter elemek tűzihorganyzottak, porszórt felületkezeléssel. Az üveg ágyazására neoprén alsó ágyazó-tömítő profilt és a bordákkal azonos színre porszórt alumínium leszorítót használtunk. A fejfőlötti üvegezést szabályainak és a mezők méreteinek megfelelően víztiszta, 5+5 mm vastag (PVB fóliával) ragasztott biztonsági üveg került a bordákra.

Átrium

A három épületszárny között a déli oldalon két, üvegfalakkal határolt üveg-

13. ábra. Külső és belső homlokzat váltása az üvegfal mentén

fedésű átrium épült. („10”. ábra) Ezek tartószerkezete nagyméretű „I” tartókból álló acél keretek sora.

Az üvegtető az elsődleges teherhordó acél vázszerkezetre lábakkal közvetítésével támaszkodó hőhídmegegyezéses alumínium profilokból készült. A melegen hengerelt „I” acél tartóváz gerendái vízszintesek, az üvegtető bordái erre 40 mm átmérőjű, változó magasságú acél talpakkal kapcsolódnak. („11”. ábra) Ezzel a kialakítással a tartószerkezet és az üvegezett „tárcsa” elválik egymástól, megjelenése légiesebb lett. Az üvegtető belső vonalmenti vízvezetetésű, melynek csatornáját titáncink lemezből alakítottuk ki az acélszerkezet kettős mestergerendája fölött. A vizet az épületen kívül, a külső acélpillérbe rejtve vezetjük el. A belső vízvezetés következtében egyszerű és tiszta falcsatlakozást lehetett elérni. („12”. ábra) A főbordán a függőnyfalon alkalmazott leszorító profil van, a keresztborda felett szil-

ikon kittes tömítésű, síkban tartott csatlakozás készült UV-álló tömítőanyaggal. Az üveg a fejfőlötti üvegezés szabályainak és a statikai méretezésnek megfelelően 10 mm-es felső edzett üveg + 16 mm légrés + 2×6 mm-es ragasztott biztonsági üveg, Low-e bevonattal, napvédő kivitelben, hozzávetőlegesen 66/38-as fénytábocsátási/összenergia-átbocsátási mutatókkal. Külön érdekes feladat volt a külső és a belső homlokzat váltásának megoldása az üvegdoboz határa mentén: („13”. ábra). Az üvegfal jellemző táblamérete kb. 2,30×1,20 méter. A nagy terhelés miatt a hagyományos függőnyfal bordák csak megtámasztással képesek viselni a terheket, ezért kisebb bordákat készítettünk olyan megoldással, hogy azok a mögöttük futó körszelvényű acél pillérekhez vannak felerősítve.

Dr. Becker Gábor